

KÆRUSTOVNURIN

Barnavernd finst at lógini:

UNG DETTA NIÐUR ÍMILLUM TÁ IÐ TEY GERAST 18 ÁR

Lógin hjálpir ikki ungum, sum ikki duga at liva eitt vaksamannalív

Árni Gregersen

Høvudsarnaverndarnevndin hevði úr at gera í 2015.

Tilsamans tók nevndin stóðu til 198 mál í fjør og tey vóru innan umsorganaryvirtøku, samveru, familjuviðgerð og bráðfeingisavgerðir.

Høvudsarnaverndarnevndin heldur til á Føroya Kærustovni undir Hornabakka í Havn, men hóast hon heldur til har, saman við øðrum almennum kærunevndum, so er høvudsarnaverndin ikki ein kærunevnd.

Skrivstovan var 1. januar 2015 flutt frá Almennaverkinum til Føroya Kærustovni.

Hví hetta hendi er óvist, men í ársfrágreiðingini fyri 2015 verður sagt, at ongi tøl fyri kærur finnast fyri árin 2011-2014, so onki er at samanbera við.

Í fjør viðgjörði nevndin

198 mál. Avgerðirnar hjá høvudsarnaverndarnevndini byggja á tilmæli frá teimum átta barnaverndum kring landið.

Nógv av málunum, sum nevndin viðgjörði, snúðu seg um samveru, men tey eru ofta knýtt at málum um umsorganaryvirtøku.

Umsorganaryvirtøka vil siga, at viðurskiftini í einum heimi við børnum er so trupul, at umsorganin fyri børnunum ikki er nóg góð.

Tað er í slíkum førum, at barnaverndin kemur upp í leikin og flytur børnini, so tey kunnu fáa eina virðiliga umsorgan.

Høvudsarnaverndarnevndin sigur, at áðrenn tað verður farið so langt, so skulu aðrir møguleikar hava verið tryttir.

Tað er vanlig soleiðis, at foreldur geva skrivligt samtykki til at børnini verða flutt – ella at børn yvir 15 ár

sjálvi geva samtykki, men hendir tað ikki og málið endar í høvudsarnaverndarnevndini, so hava hesi rætt til ókeypis advokatumboðan á samráðingarfundir í høvudsarnaverndarnevndini.

Avgerð um umsorganaryvirtøku verður grundað á møguligar sálarfrøðiligar og sosialfakligar kanningar, frágreiðingar frá fakfólki og øðrum, sum eru um familjuna, og umstøðurnar kring barnið annars.

Tað stendur eisini í lógini, at slíkar avgerðir javnan skulu endurskoðast og fyrstu ferð, tá ið eitt ár er farið.

Tað er høvudsarnaverndarnevndin, sum skal seta umsorganaryvirtøku úr gildi. Í 2015 gjörði nevndin tað fyra ferðir.

Nevndin avger eisini um børn skulu vera í ávisum skipanum ella um tey skulu fara á stovn. Í fjør

broytti høvudsarnaverndarnevndin viðurskiftini hjá trimum børnum, so tey vóru flutt á stovn.

Tað er eisini soleiðis, at broytast viðurskiftini hjá foreldrunum munandi, so kunnu tey krevja, at umsorganaryvirtøkan verður endurskoðað.

Í slíkum førum er tað eisini høvudsarnaverndarnevndin, sum tekur avgerðina.

Samvera

Tá ið stóðan er so ring, sum at børn verða tikin frá foreldrum, so skal altíð takast stóða til samveru.

Skulu foreldrin sleppa at vera saman við børnunum og hvussu leingi. Skulu bæði foreldrin sleppa at vitja barnið samstundis ella skulu tey gera tað hvør sær.

Føroyska lógin sigur, at eitt barn sum er tikið heimani frá hevur rætt til sam-

veru við bæði foreldrin – eisini sjálvt um bert annað foreldri hevur forleðrættin á barninum.

Sjálvt um lógin leggur upp til, at føroysk børn skulu kenna sitt upphav, so kunnu umstøðurnar við undantøkum vera so háttadar, at samvera verður noktað foreldrunum.

Tað er eisini soleiðis, at jú eldri eitt barn er, størri ávirkan hevur tað á, hvussu samveran skal skipast.

104 ferðir í fjør tók høvudsarnaverndarnevndin stóðu til samveru hjá 53 børnum.

Detta ímillum

Høvudsarnaverndarnevndin sigur, at ung, sum eru tikin burtur úr heiminum, ofta hava tørv á stuðli, sjálvt eftir at tey eru fylt 18 ár.

Summi eru so illa fyri, at ivasamt er um tey nakrantíð verða før fyri at liva eitt van-

ligt vaksnamannalív.

Tað er tó soleiðis, at onki veruligt tilboð er til hesi ungu, tá ið tey eru fylt 18 ár.

Í einstøkum førum er lógin tó tambað eitt sindur, so hesi ungu framhaldandi búgva hjá fosturfamiljum til tey til dømis er lliðug við miðnámskúlan, men eftir tað eru ongi stuðulsmøguleikar.

Nevndin heldur, at hesi ungu hava brúk fyri onkrari fyriskipan, sum kann hjálpa teimum. Í lýtuni eru 11 ung yvir 18 ár á stovnum og sje eru hjá fosturfamiljum.

Tvey slík ung eru á stovni í Danmark.

Í høvudsarnaverndarnevndini sita: Birta Ludvíksdóttir, lögfrøðingur, forkvinna, Beinta Dalbø, barnasakkøn og Suni Poulsen, sálarfrøðingur.